

PŘEDMLUVA

TĚHOTENSTVÍ – GRAVIDITA – GESTACE 11

Diagnóza těhotenství	11
První příznaky	12
Těhotenské testy	13
Kdy navštívit lékaře	14
Základy embryologie člověka	14
Vývoj embrya a plodu	14
Vývoj vajíčka	15
Vývoj spermii	15
Oplození	16
Vývoj zárodečných listů	18
Zárodečné listy	21
Embryonální organogeneze	24
Fetální období	29
Organogeneze	29
Perinatální období	34
Změny v organismu ženy v I. trimestru	36
Hormonální změny	36
Rodidla a prsy	37
Změny oběhového systému	38
Změny ostatních orgánů	40
Těhotenská nevolnost a další fyzické potíže	41
Psychické změny	45
Změny v organismu ženy ve II. a III. trimestru	45
Změny dělohy	46
Rozložení tekutin v cévách a tkáních	46
Změny oběhového systému	46
Činnost ledvin	47
Pohybový aparát	48
Kožní změny	50
Křečové žíly	52
Otok dásní	52
Vývoj tělesné hmotnosti	53
Závažné těhotenské komplikace	54
Životní styl v těhotenství	55
Spánek a odpočinek	56

Strava	56
Hygiena	58
Tělesná aktivita a sport	59
Sex	60
Cestování	62
Kouření a alkohol	65
Těhotenství a drogy	66
Prenatální péče	67
Poradny pro těhotné	68
Vyšetření v průběhu těhotenství	73
Ultrazvuková vyšetření	76
První ultrazvukové vyšetření	77
Druhé ultrazvukové vyšetření	78
Třetí ultrazvukové vyšetření	79
Čtvrté ultrazvukové vyšetření	80
Typy lůžkových zařízení	81
Běžné porodnice	82
Perinatologická centra intermediární péče	83
Perinatologická centra intenzivní péče	83
Psychická a fyzická příprava ženy na porod	84
Kurzy předporodní přípravy a cvičení v těhotenství	85
Příprava na porod	95
Samy i v párech	97
Komplikace v těhotenství	99
Komplikace v I. trimestru	99
Biochemické těhotenství	99
Potrat	100
Molární těhotenství	105
Mimoděložní těhotenství	106
Komplikace ve II. a III. trimestru	113
ONEMOCNĚNÍ V TĚHOTENSTVÍ	115
Specifická onemocnění	115
Preeklampsie	115
Hypertenze spojená s těhotenstvím	117
Těhotenská žloutenka	118
HELLP syndrom	120

Akutní onemocnění	121	Příjem rodičky	164
Léky v těhotenství	121	Příprava	166
Příznaky akutních onemocnění	122	Porodní pokoje a porodní boxy	168
Léčba a prevence	122	Dětský box	170
Choroby dýchacích cest	123	Moderní medicína a lékařské vedení	
Onemocnění močového ústrojí	125	porodu	171
Onemocnění srdce a cév	127	Rizika porodu	172
Tromboembolická onemocnění	129	Co může při porodu požadovat rodička	175
Onemocnění trávicího ústrojí, jater		Co může při porodu požadovat otec	176
a žlučových cest	130	Péče o rodící ženu a plod	178
Náhlé příhody bříšní	132	Kardiotokografie	178
Neurologická onemocnění	133	Sledování plodu během porodu	179
Infekční onemocnění	134	Sledování srdeční frekvence plodu	180
Chronická onemocnění	136	Intrapartální fetální pulzní	
Plánování těhotenství při chronickém		oxymetrie (IFPO)	181
onemocnění	136	Analýza EKG plodu	181
Onemocnění srdce a tepen	137	Péče porodní asistentky o rodičku	182
Onemocnění žil	139	Možnosti úlevy od porodních bolestí	183
Onemocnění dýchacích cest	140	Péče o rodičku a dítě po porodu	185
Onemocnění trávicího ústrojí	141	Fyziologie porodu	186
Onemocnění ledvin a močových cest	142	První doba porodní – doba otevírací	187
Onemocnění žláz s vnitřní sekrecí	143	Protržení plodových obalů	189
Onemocnění kloubů a kostí	144	Druhá doba porodní – doba vypuzovací	190
Revmatologická onemocnění	144	Nástřih hráze	193
Neurologická onemocnění	145	Pupečník	194
Následky těžkých úrazů	147	Třetí doba porodní – doba k lůžku	196
Onemocnění krve	147	Chvilky po porodu	197
Zhoubná onemocnění	148	První kontakt rodičů s novorozencem	198
Hypertenze	149	Indukovaný porod	200
Cukrovka	150	Provokovaný porod	201
Cukrovka 1. typu	150	Programovaný porod	202
Cukrovka 2. typu	152	Porod koncem pánevním	202
Těhotenská cukrovka	153	Možnosti tlumení porodních bolestí	204
		Nefarmakologické metody	
POROD	157	tlumení bolestí	205
Výběr porodnice	157	Farmakologické metody tlumení	
Co si připravit do porodnice	159	bolesti	207
Poslední týdny před porodem	160	Epidurální analgezie	208
Kdy odjet do porodnice	161	Lokální anestezie	210
Porodní sál	162	Komplikace porodu	210

Operační porod	212	Antikoncepce po porodu	263
Cisařský řez	213	Plné kojení	263
Použití porodnických kleští	220	Problémy v šestinedělí	264
Vakuumextrakce	221	Poranění hráze	264
Extrakce plodu v poloze koncem páněvním	221	Onemocnění prsu	265
Komplikace ve třetí době porodní	222	Krvácení	267
Porucha odlučování placenty	222	Trombóza	268
Předčasný porod	223	NOVOROZENEC	271
Hypotrofický plod	227	Poporodní adaptace novorozence	272
Potermínové těhotenství	230	Hodnocení novorozence	273
Vícečetné těhotenství a porod	231	Skóre podle Apgarové	277
Předčasný porod při vícečetném těhotenství	233	Ošetření novorozence na porodním sále	278
Porod vícečetného těhotenství	234	Přestřížení pupečnicku	280
Laická první pomoc při porodu	235	Tělesná teplota a základní životní funkce	280
Alternativní porodnictví	237	Identifikace novorozence	281
Otec při porodu	237	První dvě hodiny po porodu	281
Dula	240	Novorozenecké oddělení	283
Lékař – porodník	241	Péče v prvních dnech života	284
Leboyerova metoda	242	Ošetřování pupku	284
Porod do vody	244	Kontrola močení a stolice	285
Porod bez léků	245	Úbytek hmotnosti	286
Porod v domácnosti	245	Zdravotní problémy novorozence	286
Sex a porod	247	Komplikace fyziologických funkcí	286
ŠESTINEDELI	249	Zvracení	286
Změny v organismu matky	249	Hormonální reakce	287
Hojení porodních poranění	250	Promodrávání kůže	287
Involuční změny	250	Poranění plodu během porodu	287
Progresivní změny	252	Novorozenecké žloutenky	289
Psychické změny	253	Fyziologická žloutenka	290
Poporodní blues	254	Patologické žloutenky	290
Poporodní deprese	254	Fetální erythroblastóza	291
Poporodní psychóza	256	Další příčiny vzniku žloutenky	294
Od šestinedělí k normálnímu životu	258	Léčba novorozenecké žloutenky	295
Stravování	258	Onemocnění novorozence	296
Pitný režim	259	Infekční onemocnění	296
Tělesná aktivita	260	Krev ve stolici	297
Sexuální aktivita	262	Onemocnění srdce	297

Neurologické problémy	298	Ultrazvukový screening	328
Poruchy dýchání	298	Zjištění chromozomální aberace	329
Novorozenecká asfyxie	298	Kombinovaný screening	331
Prevence vzniku křivice	298	Šíjové projasnění	331
Novorozenec drogově závislé matky	299	Integrovaný screening	331
Novorozenecká jednotka		Screening dědičných onemocnění	332
intenzivní péče	300	Zaměřeno na cystickou fibrózu	333
Vybavení NJIP	302	Postnatální genetické vyšetření	333
Zajištění základních životních funkcí dítěte	304	Screening novorozenců	334
Návštěvy na NJIP	304	Metody genetických vyšetření	334
Rizika infekce na NJIP	304	Cytogenetické vyšetření	334
		Molekulárně genetické vyšetření	336
		Metabolické vyšetření	336
GENETIKA A TĚHOTENSTVÍ	307	Vyšetření v případě pozitivního výsledku screeningu	337
Genetická výbava jedince	307	Prevence genetických chorob a vrozených vad	337
Genetická informace	307	Výskyt vrozených vývojových vad a genetických chorob	339
Proměnlivost genetické informace a mutace	311	Preimplantační genetická diagnostika	340
Mutageny, teratogeny a kancerogeny	311	Etické problémy lékařské genetiky	340
Genetické poradenství a prenatální diagnostika	312	Etické problémy v prenatálním testování	341
Prenatální diagnostika a její cíle	313	Etické problémy v genetickém testování predispozic k onemocnění	342
Důvody pro provedení prenatální diagnostiky	313	Genetické testování dětí	342
Metody prenatálně diagnostického vyšetření	315	Epidemiologie vrozených vad	343
Odběr choriové tkáně (choriocentéza)	316	Vrozené vývojové vady plodu	344
Odběr plodové vody (amniocentéza)	317	Vývojové vady orgánů	345
Odběr pupečnickové krve (kordocentéza)	319	Poruchy uzavření nervové trubice	345
Další genetická laboratorní vyšetření	319	Rozštěpy břišní stěny	346
Typy dědičnosti	322	Rozštěp rtu a patra	346
Postup při genetickém vyšetření	322	Vrozené metabolické vady	346
Poradenství pro partnery v příbuzenském poměru	325	Důsledky chromozomálních aberací	347
Screeningové programy	325	Rozhodnutí o ukončení těhotenství	348
Biochemický screening	327	PÉČE O DÍTĚ V PROSTŘEDÍ DOMOVA	351
Tripl test	327	Utváření vztahu rodič – dítě	351
		Intuitivní rodičovství	351
		Příprava na pobyt novorozence doma	353
		Základní výbava, přebalování a hygiena	354

Používání dudlíku	358	Chvilce bdění	395
Hračky	359	Pohyby ruček a rozumový vývoj	397
Kojení	360	Čtyři až sedm měsíců	397
Vývoj a anatomie mléčné žlázy	360	Uchopování předmětů	398
Péče o bradavky	361	První sociální hrátky	399
Hormony kojení	362	Hlasové projevy	399
Mateřské mléko	363	Osm až dvanáct měsíců	400
Podmínky správného kojení	367	Lezení	400
Polohy při kojení	368	Postavování	401
Nejčastější problémy při kojení	371	Manipulace s předměty a rozumový vývoj	401
Pomůcky ke kojení	371	Separáčnický úzkost	403
Odstříkávání mléka	372	Vývoj řeči	403
Když je mléka nedostatek	373	První až druhý rok	404
Přípravky umělé výživy	373	Vývoj samostatné chůze	404
Výživa kojenců	375	Koordinace pohybů rukou a čárání	404
První čtyři měsíce	375	Rozvoj řeči	405
První příkrm	375	Druhý až třetí rok	406
Výživa od staří půl roku výše	376	Chůze po schodech, běh a skákání	406
Důležité informace	377	Konstruktivní hry a kreslení	407
Kožní problémy	377	Motivace ke hře	407
Náhlé příhody ohrožující život	379	Prosazování svého „Já“ a období negativismu	408
Resuscitace v domácím prostředí	380	Rozvoj řeči a nekonečné otázky	409
Dětský lékař	381	Společná hra	410
Administrativní úkony	381	Základní dovednosti tříletého dítěte	410
PRVNÍ TŘI ROKY ŽIVOTA	383	Několik slov k výchově	416
Příchod dítěte do rodiny	383	Nemocnost dětí do věku tří let a očkování	416
Novorozenec a starší sourozenec	384	Imunita novorozence	417
Dětská žárlivost	385	První očkování	418
Preventivní prohlídky dítěte od narození do tří let	386	Imunita kojence	419
První prohlídka novorozence	387	Imunita batolete	420
Pravidelné prohlídky v poradně	388	Očkovací kalendář platný od 1. ledna 2010	422
Prohlídka ve třech letech	389	Povinná očkování	422
Tělesný vývoj v prvních třech letech	390	Povinná očkování pro děti rizikových skupin	424
Posuzování tělesného růstu	392	Doporučená očkování a očkování starších dětí	424
Psychomotorický vývoj v prvních třech letech	393		
První tři měsíce	393		
Držení hlavičky a těla	394		

Nepovinná a doporučená očkování	427	rodičovství	468
Přeočkování starších dětí	428	Metoda neplodných dnů	469
Alergie	428	Měření bazální tělesné teploty	469
Kdy brát antibiotika	430	Billingova metoda	470
Úrazy	433	Luteinizační hormon	470
		Laktační amenorea	470
DÍTĚ S VÝVOJOVÝMI PROBLÉMY	435	Sterilizace	471
Spánek	435	Umělé ukončení těhotenství	473
Proč se dítě často budí	436	Interrupce a právo	473
Jak přestat s nočním krmením	439	Zdravotní důvody k doporučení	
„Skřivánci“	439	interrupce	475
Jak řešit problémy se spánkem	440	Možné způsoby zákroku	476
Noční můry, noční děs a skřípání zubů	440		
Nadměrný pláč	441	NEPLODNÝ PÁR	479
Péče o nadměrně plačtivé dítě	442	Péče o neplodný pár	481
Opoždění duševního či pohybového vývoje	443	Příčiny neplodnosti	482
Pohybový vývoj nedonošených dětí	444	Poruchy ovulace	483
Reflexní lokomoce dle Vojty	445	Hormonální poruchy	484
Bobathův koncept (aktivní senzomotorické učení)	446	Ztráta tělesné hmotnosti a nadměrná fyzická zátěž	485
Pomoc rodičům	448	Průkaz ovulace	485
		Ostatní poruchy	486
		Porucha vejcovodu	486
		Endometrióza	486
		Poruchy dělohy	487
		Andrologické vyšetření	488
PLÁNOVANÉ RODIČOVSTVÍ	451	Asistovaná reprodukce	490
Úloha ženy v historii	451		
Počátek moderního plánování rodičovství	452	O LÉKAŘSKÉ ETICE	493
Základem jsou informace	452	Autonomie pacienta	493
Zdraví především	454	Postup lege artis	494
Antikoncepce	455	Informovaný souhlas	497
Výběr antikoncepce	456	Kompetence k informovanému souhlasu	498
Metody antikoncepce	457	Povinnost mlčenlivosti	499
Přerušovaná soulož (coitus interruptus)	457	Jak se zachází se zdravotnickou dokumentací	501
Bariérové metody antikoncepce	458		
Hormonální antikoncepce	460	SLOVNÍČEK	502
Postkoitální pohotovostní antikoncepce	464	REJSTŘÍK	514
Nitroděložní antikoncepce	465		
Perspektivy antikoncepce	467		
Přirozené metody plánovaného			

